

Peter Hultqvist i Ekots Lördagsintervju den 10 januari 2015-01-11

utskrift av Lars-Gunnar Liljestrand

Fråga: Ni skall lägga en proposition nästa år. Ni vill fördjupa Sveriges samarbete med Nato och sluta ett så kallat värdlandsavtal, Host Nation Support. Det innebär att Sverige skall kunna ta emot utländsk trupp som skall kunna verka i eller ifrån svensk mark. Varför är det bra?

Hultqvist: Nu är det så att det här ingår inte i inriktningspropositionen utan det här är en annan proposition som skall läggas våren 2016. Det handlar om en del av det här internationella samarbetet som vi deltar i som alliansfritt land och här handlar det om att kunna ta emot stöd eller ge stöd i en militär eller civil krissituation. Då handlar det om att förbereda de avtalsregleringar som är nödvändiga för detta – de juridiska regler som är nödvändiga, de skattemässiga ändringar som är nödvändiga. Det handlar om att förbereda våra förband och vår planering.

Fråga: Kan du ge några praktiska exempel på det här praktiska. På vilket sätt skall vi underlätta att hjälpa utländska förband i Sverige?

Hultqvist: Bara idag har vi en omfattande övningsverksamhet tillsammans med andra och samband med sådana är det en rad tillstånd och procedurer som skall genomföras för att det skall bli möjligt. Sådant kan man med en sådan här förändring på ett mycket djupt sätt förenkla och av byråkratisera. Det är ett sätt men det handlar också om att man i samband med en krissituation ändå skall ha kompetens så att våra förband är förberedda på att ta emot stöd av andra och att vi har en planering för hur det här skall gå till.

Men jag vill bestämt säga så här: ingenting i detta sammanhang kommer att ske utan svenskt godkännande eller svenska beslut. Så att här kommer det inte bli frågan om att vi kommer att ha någon sorts permanent basering av utländska trupper eller att vi kommer att ha någon permanent förhandslagring eller några sådana saker. Det är inte det det handlar om. Utan det handlar alltså om att vi här skall ha en avtalsreglering som underlättar i den händelse

att olika situationer uppstår och om vi behöver övningsverksamhet kunna göra det på ett enkelt och bra sätt.

Fråga: I oktober kom det utredning om Sveriges försvarssamarbete både med Nato, EU, Finland och Norden som leddes av Tomas Berthelman som tidigare varit ambassadör. I den utredningen drogs slutsatsen att Sverige står så nära Nato nu att vi redan identifieras med Nato men utan fördelen att få det solidariska skydd som ett medlemskap skulle innebära. Vad är då poängen med allt detta samarbete och detta fördjupade avtal med Nato?

Hultqvist: Sverige behöver bygga en säkerhet som är bred och därför samarbetar vi med Finland, Norge, Danmark, Island inom ramen för Nordfk. Vi samarbetar inom ramen för partnerskapet med Nato sedan 1994. Vi måste ha den här breda synen för att kunna få in helheten. Då har du också EU med i sammanhanget och FN som en aktör. Så har du det här världslandsavtalet som är en del av den här helheten. Då säger Berthelman att Sverige har så nära relationer med Nato. Vi har relationer med många parter i ett stort säkerhetsmönster och vi har valt att ingå i partnerskapet som inte är ett medlemskap i Nato. Vi deltar i detta för att dels få tillgång till kompetens som ökar vår militära förmåga på ett påtagligt sätt. Som gör att vi kan delta i arrangemang där vi kan få en komplexitet och avancerad grad som vi inte kan få av egen kraft. Dessutom får vi tillgång till en informations- och underrättelsebas som vi kan tillgodogöras oss. Det är påtagliga fördelar för oss i det sammanhanget. Men världen behöver också alliansfria länder som tydligt markerar sin defensiva hållning.

Fråga: Vad är defensiv hållning?

Hultqvist: Det defensiva är att Sverige och Finland är alliansfria. Det är egentligen det enda vi kräver av vår nära omvärld är respekt för vår suveränitet, våra territoriella gränser att vi får vara i fred. Däremot är det så att vi inser att vi måste fungera i den värld där det sker så snabbt och att internationella samband är så starka och ingår i ett stort mönster. Vi är nu med på en lång rad områden och är med i vissa organisationer. Men vi är inte med i Nato.

Fråga: Har vi trovärdighet som alliansfria?

Hultqvist: Om vi skulle gå med i Nato skulle det påtagligt märkas på olika sätt och jag anser att svensk alliansfrihet med våra valmöjligheter gynnas främst av alliansfrihet.